

N:o 29.

Af Herr **Schönbeck**: *Om anslag till inlösande för statens räkning af ett antal exemplar af ett utaf N. M. Mandelgren utarbetadt planschverk.*

Artisten N. M. Mandelgren har under en följd af år af offentliga medel erhållit bidrag för utförande af de resor han företagit för anställande af forskningar rörande vårt lands kulturhistoria. Redan många år innan dessa bidrag kommo honom till del hade dylika forskningar varit föremål för hans trägna verksamhet och fortfara ännu vid hans långt framskridna ålder att uteslutande upptaga hans tid.

Då begge statsmakterna genom det åt honom meddelade understöd gifvit sitt erkännande åt hans arbete på det angifna området, har afsigten dermed icke kunnat vara någon annan, än att resultaten af hans forskningar måtte blifva i tryck för den svenska allmänheten tillgängliga.

Mandelgren har ock visat sig fortfarande ega ett oförtröttadt intresse för fullföljande af sin betydelsefulla lifsgerning genom att på egen bekostnad utgifva tvenne häften under namn af "Atlas till Sveriges Odlings Historia", innehållande 20 planscher med text på svenska och franska språken samt mer än 400 teckningar, hvilka meddela en åskådlig historik öfver den svenska träbyggnadskonsten, systematiskt ordnad från dess första uppkomst till närvarande tid. Detta arbete har ock så väl inom- som utomlands af kompetente domare och vetenskapsmän erhållit de amplaste vitsord. Af dessa har han ytterligare funnit sig manad att i manuskript utarbета en skildring af den religiösa byggnadskonstens utveckling, utgörande 50 planscher eller 5 häften med text.

Men då Mandelgren på de tvenne utgifna häftena förlorat öfver 2,000 kronor, utom den derpå nedlagda mödan, så har han hitintills ej vågat fortsätta utgifvandet af sitt verk, ehuru detta skulle vara af största intresse så

väl för den enskilde historiske och konsthistoriske forskaren som för våra skolbibliotek, enär undervisningen der skulle betydligt underlättas genom tillgång till ett sådant åskådningsmateriel. Mandelgren har ock genom testamente tillförsäkrat det allmänna om sina samlingar, genom att donera dem till Lunds universitet, och derjemte med varm hand gifvit 15,000 kronor till grundfond för utgifvande af dessa eller andra dylika samlingar; men då räntorna endast betäcka förarbetena eller en del af dessa och ej räcka till förlagskostnad, så vågar jag hemställa,

att Riksdagen måtte bevilja anslag till inlösande af 100 exemplar af hvardera af nämnda 7 häften, efter boklåspriset, 10 kronor per häfte, eller en summa af 7,000 kronor, emot aflemnande af sagda antal häften till Kongl. Ecklesiastikdepartementet, som skulle ega att öfver dessamma för utdelning disponera.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 29 Januari 1882.

H. Schönbeck.
